

'Soy mayor, soy como tú (heldua naiz, zu bezalako naiz)', apirilaren 29an, Belaunaldien arteko Elkartasunaren Eguna

Gazteen eta adinekoen arteko aurreiritzi edadistak ezabatzea, gizarte osoari ekarpen handia eragiten dioten belaunaldien arteko loturak eusteko funtsezkoa da.

- Apirilaren 29an, Belaunaldien arteko Elkartasunaren Eguna, Fundación Grandes Amigos, Fundación Pilares, Envejecimiento en Red (Ikerketa Zientifikoen Kontseilu Gorenarena - CSIC), HelpAge International España eta Matia Fundazioa berriro elkartu dira "Soy mayor, soy como tú" kanpainaren barruan, adinekoen eskubideak defendatzeko eta edadismoa desagerrarazteko.
- Kanpaina kalera atera da, [gazteei eta adinekoei egindako bideo-inkesta batean](#), batzuek eta besteek edadismoa lehen pertsonan nola bizi duten erakusteko: bi belaunaldiei eragiten dieten aurreiritziak; mehatxu komunak, baina baita egiten dutenaren aitortpena ere.
- Ekimenak belaunaldien arteko erronkan sakontzen du, [podcast](#) bat argitaratuz: Juan Antonio Báez Espainiako Gazteriaren Kontseiluko lehendakariordea Vânia de la Fuente-Núñez nazioarteko adituarekin hitz egiten aritu da. Vânia de la Fuente-Núñez edadismoari buruzko NBERen Mundu Txostenaren egile nagusia da.

Bideo-inkestarako esteka Youtuben:

https://www.youtube.com/watch?v=SRKHpbVJ6GU&list=PLg7Nt8RBMn0Xyuqc-rd_tsHSh93YyMIB&index=4

Inkestaren bideoak deskargatzeko esteka Google Driven:

https://drive.google.com/drive/folders/1VxTswO_JXtehmOKCSQAEeB71i6wy0Ua?usp=sharing

Podcast-eko esteka Spotify-n:

<https://open.spotify.com/episode/4BMJWx7vLWlcl017pb0s6K?si=YHhjlmaWSwGG-jKcqtLtyw>

Apirilaren 29a dela eta, Belaunaldien arteko Elkartasunaren eta Lankidetzaren Europako Eguna, adinekoen ongizatearen alde hainbat arlotatik lan egiten duten bost erakundek (**Fundación Grandes Amigos, Fundación Pilares, Envejecimiento en Red (Ikerketa Zientifikoen Kontseilu Gorenarena - CSIC), HelpAge International España eta Matia Fundazioa**) osatzen duten aliantza berriro batu da "Heldua naiz, zu bezalako naiz" kanpainarekin, 2024an zortzigarren edizioa lortu zuena.

Bost erakundeek **belaunaldi guztien arteko elkartasuna eta lankidetzaren sustatzea garrantzitsua dela nabarmendu nahi dute**, bai eta **edadismoari eta adinean oinarritutako diskriminazioari (mota guztietan) aurre egiteko ere**. Arazo horrek bereziki gazteei eta adinekoei eragiten die. Horregatik, "Heldua naiz, zu bezalako naiz" kanpainak bi belaunaldi horietan jartzen du arreta, batzuetan egungo gizarteak aurrez aurre jartzen dituen bi belaunaldi horietan, eguneroko harremanetan harremanak izateko modua baldintzatzen duten oztopo eta aurreiritzi edadista horiek ezabatzeko hain zuzen ere, eta, aldi berean, horiek hurbiltzeko, gazteek zein adinekoek gizarte osoaren alde egiten dituzten ekarpenak elkarri aitortuz.

Egun horrek gogorarazten digu **belaunaldi guztiek berebiziko garrantzia dutela gizarte inklusiboagoa eta bidezkoagoa eraikitzeko**. Funtsezkoa da adinekoen ekarpenak aintzat hartzea

eta balioestea, bai eta gazteen, **helduen eta adinekoen arteko elkarrekiko errespetua eta lankidetzatza sustatzea ere.**

EDADISMOA, KALEAN

Gure gizartean edadismoa ikusezina eta naturalizatu den egiaztatzeke, kalera atera da kanpaina. **Bideo-inkesta** batean, **gazteek eta adinekoek edadismoari buruz zer dakiten erantzun dute, aurrez pentsatutako zer ideia dituzten elkarri buruz, nola bizi dituzten beren haragietan adinaren arabera diskriminazioaren ondorioak, zer ematen duten adin oso desberdineko pertsonen, edo nola eramaten dituzten zahartzearen zeinu naturalak, hala nola zimurrak, ile-ileak edo larruzalaren ahulezia, zahartzaroaren aurkako garaian'.**

PODCAST-A ADITUEKIN

Gai hauek jorrazteke eta adineko pertsonen eta baita emakume gazteen errealitateari ikusgarritasuna emateke 'Heldua naiz, zu bezalakoa naiz' podcast telesailari berriro ekiten dio. Podcast honetan, **Juan Antonio Báez Espainiako Gazteriaren Kontseiluko lehendakariordea eta Vânia de la Fuente-Núñez, zahartze osasungarrian eta edadismoan nazioarteko aditua, OMEk edadismoari buruz egindako Mundu Txostenaren egile nagusia eta Grandes Amigos Fundazioaren nagusia dira.**

Kanpainaren jarraipen gisa, zahartzeari buruzko esperientzien, **ikuspegien eta ezagutzen ahotsa bezalako podcastak egingo dira**, gure gizartean adineko pertsonen dituzten askotariko errealitate aldakorrek argituz.

Azken batean, kanpaina honek instituzioetan, lanean, familian eta abarretan gertatzen diren egoera edadistak salatu nahi ditu, eta gizartea adinagatik diskriminazioaz kontzientziatu, bere ahots eta esperientziatarako plataforma bat eskainiz.

EDADISMOAK EGUNEROKOAN DUEN ERAGINA

Edadismoak nola sentitzen dugun, nola pentsatzen dugun eta adinaren arabera nola jokatzeko dugun eragiten du. Estereotipo horiek hizkuntzan gauzatzen dira, hala nola, "adinekoa", "zaharra", "gaztea" eta abarretan. **Askotan, zentzu gutxiesgarrian erabiltzen dira, eta pertsona helduak denak berdina, hauskorrek eta mendekoak direla pentsatzera behartzen dute.** Gazteak berriz, esperientziarik gabeak, zoroak eta bigunak.

Ba al zenekien adinekoa izateagatik bidaia bat ukatzea edo supermerkatu bateko txartela ez ematea bezalako egoeren aurrean egon zaitezkeela? Edo hauteskunde-mahai batean parte hartzea ukatzea 70 urte baino gehiago izateagatik? Urteak bete ahala, badirudi adinekoek galdutako egiten dutela beren bizitzari buruzko erabakiak hartzeko gaitasuna. Non bizi, nola jantzi, zer aisialdi mota goza dezaketek.

Bestalde, **persona batek jasotzen duen osasun-arreta aldatu daiteke adinaren arabera**, prozedura mediko batzuetan ikusten dugun bezala (ebakuntzak, saiakuntza klinikoak) edo osasun mentalera bideratzean, non adineko pertsonen kasuan ohikoena medikazioa eskaintzea den, eta ez psikologo/psikiatra baten laguntza.

Era berean, ohikoa da diskriminazio mota hori zinemari, **publizitatean eta komunikabideetan**. Eremu horietan, gure gizartearen narratiba sortzen da, eta adinekoen irudikapena, orain dela gutxi arte, ia ez zen existitzen, oso estereotipatua egon da eta bigarren mailako rolak izan ditu.

Gazteen kasuan, adina garrantzitsua izaten da **lan-merkatuan eta garapen profesionalen**. XXI. mendeak edadismoaren kontzeptua birformulatu du, eta gazteen marjinazioa ere sartu du. Izan ere, gazteen % 50 baino gehiago adin txikikoak izateagatik noizbait baztertuta sentitu direla diote.

Edadismoaren aurkako borrokak konpromiso kolektiboa eskatzen du, bai botere publikoena, bai sektore pribatuarena, baita herritarrena ere, [Osasunaren Mundu Erakundeak](#) adierazten duen bezala. Horregatik, 'Heldua naiz, zu bezalakoa naiz' ekimenaren erakunde sustatzaileek pertsona guztiak gonbidatzen dituzte, adina edozein dela ere, kausa horrekin bat egitera eta belaunaldien arteko errespetuaren eta elkartzaren kultura aktiboki sustatzera. Guztiok, gizarte gisa, **estereotipoei aurre egin behar diegu**, aniztasuna eta inklusioa sustatu behar ditugu, eta belaunaldi guztien esperientzia eta jakinduria errespetatu eta balioetsiko dituzten politika eta jardunbideen alde egin behar dugu.

Kanpainari, podcastei eta bideoei buruzko informazio gehiago nahi izanez gero, bisitatu <https://soymayorsoycomotu.com>

Egin bat edadismoaren aurkako borrokarekin!

Nor gara?

Grandes Amigos boluntariotzako GKE bat da, irabazi-asmorik gabekoa eta estatu-mailakoa, eta 2003tik aurrera adinekoen bakardadea prebenitzen eta jorratzen du beren etxeetan eta egoitzetan. Aurrez aurreko eta telefono bidezko laguntza afektiboko programen, auzo-sareen, sozializazioaren eta sentibilizazioaren bidez, adinekoen ongizateari, osasunari eta duintasunari laguntzen die, eta edadismorik gabeko gizarte bat eraikitzen du, pertsona guztiak berdintasunean zaindu, barne hartu eta tratatuko dituen. Bakardadearen eta zahartzearen zeharkako ikuspegiarekin, non eragile publikoak, pribatuak eta herritarrak inplikatzaren diren, Lagun Handiak elkarteak lotura afektiboak eta auzo-laguntzako loturak sortu ditu 5.000 adineko eta boluntario ingururen artean azken urtean.

Kontaktua: comunicacion@grandesamigos.org

Zahartzea Sarean, EnR? | web plataforma kolaboratiboa da, zahartzeari eta adinekoei buruzko zientzia-gizartea topagunea. Esparru honetan interesa, heterogeneoa eta diziplina anitzekoa duten eragileen interakziorako gunea. EnR? CSIC Fundazio Orokorraren eta CSICeko Ekonomia, Geografia eta Demografia Institutuaren (IEGD) arteko lankidetzatik sortu zen, zahartzeari buruzko ikerketari eta berrikuntzari buruzko ezagutza eta informazioa kontrastatu, zorrotz eta kalitatezkoan erreferente izateko bokazioarekin, bai pertsonalki, bai biztanleriari dagokionez, oinarri dokumental eta multimedia garrantzitsuarekin.

Kontaktua: envejecimientoenred@cchs.csic.es

Matia Fundazioa irabazi asmorik gabeko fundazio pribatua da, eta 130 urte baino gehiagoko esperientzia du. Gipuzkoako adineko pertsoneri ematen zaien arretan eta zahartzeari buruzko ikerketa nazionalen eta nazioartekoan erreferentea. 2002an, ikerketa-institutu bat sortzea erabaki zuen (Matia Institutua), ikerketa/ekintza integrazioa eta ebidentzian eta eguneroko praktikan oinarritutako ezagutza sortzea errazteko. Pertsonarengan oinarritutako arretaren printzipioak landuz, helburua da zahartze-prozesuan pertsoneri laguntzea, haien ongizatea hobetzeko, haien autonomia eta duintasuna sustatzen duten ezagutza eta zerbitzu pertsonalizatuak sortuz.

Kontaktua: Gorka Alias - gorka.alias@matiafundazioa.eus

HelpAge International España HelpAge Internationalen afiliatutako erakundea da. 2008an sortu zen, Espainiako herritarrak adinekoen premiez kontzientziatzeko eta nazioarteko lankidetzara eta sareko laguntza humanitarioko proiektuak finantzatzeko laguntzeko helburuarekin. Kontzientziazioaren, sentsibilizazioaren eta prestakuntzaren bidez lan egiten dugu, adinekoek beren eskubideak ezagutu eta eska ditzaten eta diskriminazioari aurre egin diezaioten. Era berean, adinekoen errealitatearekiko eta haien eskubideekiko maila guztietan lagunkoia eta sentikorra izango den gizartea eraikitzeke lan egiten dugu.

Kontaktua: Viridiana Chacon – viridiana.chacon@helpage-espana.org

Autonomia pertsonalerako **Pilar Fundazioa** irabazi asmorik gabeko estatu mailako erakundea da, eta bere helburua gizartea hobetzen laguntzea da, bizitzan zehar duintasunari eusten lagunduz, berrikuntzaren, ezagutzaren eta lankidetzaren bidez. Egoera ahulean dauden pertsonen (adinekoak, desgaitasuna duten pertsonak, etab.) bizi-kalitatea hobetzeko programak eta zerbitzuak garatzen ditu gizarte-eremuan, eta irtenbide integral eta pertsonalizatuak ematen ditu, pertsonen autonomia eta bizitza duina izateko dituzten eskubideak babesteko. Pertsonarengan Oinarritutako Arreta Integraleko Eredua (MAICP) sustatzen du.

Kontaktua: Belén Marrón - comunicacion@fundacionpilares.org

